

Lesbrief Johannes Calvijn

Bij deze lesbrief hoort een vertelling. Je verwerkt de vertelling door het maken van de vragen in deze lesbrief. Zo onthoud je meer over Johannes Calvijn. De info-tekst helpt je om de kennisvragen te maken.

INFO-TEKST

Johannes Calvijn leefde rond het jaar 1500 in Frankrijk en Zwitserland. Hij vond dat Maarten Luther uit Duitsland gelijk had. Luther zei dat er in de Rooms-Katholieke Kerk veel dingen verkeerd waren. Luther wilde de kerk veranderen: hervormen. Calvijn was het daarmee eens. Luther en Calvijn worden daarom ook hervormers genoemd, de verkeerde dingen moesten uit de kerk verdwijnen.

DE JONGE CALVIJN

Johannes Calvijn werd geboren op 10 juli 1509 in Noyon, een stadje in Frankrijk. Zijn moeder vond het rooms-katholieke geloof erg belangrijk. Ze nam Johannes bijvoorbeeld mee naar processies: optochten van rooms-katholieke geestelijken. Ook liet ze Johannes een relikwie kussen van de heilige Anna. Een relikwie is een overblijfsel van iemand die de Rooms-Katholieke Kerk heilig heeft verklaard.

Op zijn twaalfde kreeg Johannes de functie van kapelaan. Hij was nu officieel een soort dominee in de Rooms-Katholieke Kerk. Dat kon natuurlijk niet als je twaalf was. Iemand anders deed daarom het werk, voor weinig geld. Johannes kreeg de rest betaald. Zo ging dat in die tijd in de Rooms-Katholieke Kerk.

Calvijn ging in Parijs theologie studeren. Hij leerde veel over God en over de kerk. Daardoor kon hij later echt priester worden. In Parijs ging hij ook boeken van Maarten Luther en Luthers vriend Melancton lezen. Langzaam raakte Calvijn er van overtuigd dat Luther gelijk had. Veel dingen in de Rooms-Katholieke Kerk waren niet goed.

CALVIJN OP DE VLUCHT

Nicolas Cop was een vriend van Calvijn. Hij werd rector, de belangrijkste man, van de universiteit in Parijs. Op Allerheiligen, een belangrijke rooms-katholieke feestdag, hield Cop een toespraak. De toespraak kwam hier op neer: wat Maarten Luther zegt is waar. Je kan niet door goede werken te doen zalig worden, maar door het geloof alleen. Veel mensen in Parijs waren boos op Cop. Hij moest de stad uitvluchten. De tegenstanders van Cop vermoedden dat Calvijn had geholpen om de toespraak te schrijven. Daarom wilden ze hem ook gevangen nemen. Calvijn vluchtte ook uit Parijs.

Na verschillende omzwervingen kwam Calvijn in Genève terecht. In die stad waren veel aanhangers van de Hervorming. Calvijn werd er dominee. Dat ging lang niet altijd makkelijk. Sommige mensen waren het niet eens met zijn preken. Anderen vonden Calvijn veel te streng. Het stadsbestuur wilde veel minder vaak het Heilig Avondmaal vieren dan Calvijn. Calvijn vond dat het stadsbestuur daar niets over te zeggen had. De ruzie liep zo hoog op dat Calvijn ook uit Genève moest vertrekken.

Calvijn verhuisde naar Straatsburg. Daar trouwde hij met Idelette van Buren. Later keerden ze terug naar Genève. Daar overleed Calvijn.

DE ERFENIS VAN CALVIJN

Calvijn schreef een belangrijk boek: 'de Institutie'. In dit boek legt Calvijn belangrijke dingen over de Bijbel uit. Je kan bijvoorbeeld in 'de Institutie' lezen waarom het Bijbels is om kinderen te dopen. De uitleg van de Bijbel was voor Calvijn heel belangrijk. Hij schreef een uitleg bij bijna alle Bijbel-

boeken, behalve Openbaring. In onze kerken hebben we veel dingen van Calvijn overgenomen. De uitleg van Gods Woord vinden we net als Calvijn heel belangrijk. Daarom is de preek een belangrijk onderdeel in de kerkdienst. Calvijn vond het ook belangrijk dat de gemeente antwoord gaf op Gods Woord. De gemeente moest daarom de psalmen zingen. Dat doen wij ook nog steeds.

Calvijn wilde het Heilig Avondmaal graag elke week, of in ieder geval elke maand, vieren. De burgemeesters van Genève waren het daar niet mee eens. Zij wilden dat het Heilig Avondmaal vier keer per jaar werd bediend. In veel van onze kerken is dat nog zo. Dat is dus geen erfenis van Calvijn zelf, maar van de burgemeesters van Genève.

KENNISVRAGEN

1. Zet in de goede volgorde, van vroeger naar later. Noteer alleen de letters.
 - A. Calvijn moet vluchten uit Parijs na de toespraak van Nicolas Cop
 - B. Calvijn komt voor de eerste keer aan in Genève
 - C. Als kind kust Johannes een relikwie van de heilige Anna
 - D. Calvijn gaat studeren in Parijs
 - E. Calvijn wordt weggestuurd uit Genève
 - F. Johannes Calvijn werd geboren in Noyon
 - G. Calvijn trouwt met Idelette van Buren
2. Noem twee voorbeelden uit Calvijns eigen leven van dingen die in de Rooms-Katholieke Kerk van die tijd niet goed waren
3. Maak twee kolommen: Rooms-Katholieke Kerk en Hervorming. Plaats onderstaande zaken in de juiste kolom. Noteer alleen de letter.
 - A. Een relikwie van een heilige kussen is een goed werk
 - B. Alleen bidden in de naam van de Heere Jezus
 - C. Je kan bidden tot heiligen die jouw gebed bij de Heere brengen
 - D. Met je goede werken kun je iets bijdragen aan je zaligheid
 - E. Je kan iemand anders het werk van priester laten doen en zelf het loon krijgen
 - F. Alleen door het geloof in de Heere Jezus ontvang je eeuwig leven
4. Met welke ideeën van Maarten Luther was Johannes Calvijn het eens?
5. A. Soms wordt Calvijn 'een vluchteling voor het geloof' genoemd. Leg uit waarom mensen Calvijn zo noemen.
B. Welke mensen moeten nu nog steeds vluchten voor het geloof?
6. Volgens Calvijn is de uitleg van Gods Woord heel belangrijk. Hoe kun je in onze kerken merken dat wij dat ook heel belangrijk vinden?

TOEPASSINGSVRAGEN

7. Calvijn was een vluchteling voor het geloof. Bedenk wie in onze tijd moeten vluchten omdat ze in de Heere Jezus geloven.
8. Bespreek in tweetallen de volgende stellingen. Zijn jullie het er mee eens of niet? Noteer telkens een reden waarom wel of niet.
Stelling A: De regering mag beslissen wat er in de kerk gebeurt. Calvijn had gewoon moeten luisteren naar de burgemeesters.
Stelling B: De kerk is voor mij net zo belangrijk als voor Calvijn. Al moeten ze me er in een bed naar toe dragen, ik wil er zijn!
Stelling C: Eigenlijk geloven rooms-katholieken en protestanten in dezelfde God. Calvijn had niet zo moeilijk hoeven doen over de details van het geloof.
9. Voor Johannes Calvijn was de preek in de kerk heel belangrijk.
 - a. Vind jij de preek in de kerk ook belangrijk?
 - b. Helpt de preek jou om de Bijbel beter te begrijpen?
 - c. Wat betekent naar de kerk gaan voor jou?

CREATIEVE VERWERKINGSVORMEN

10. Neem een groot vel papier (A3). Schrijf in het midden het woord: Calvijn. Maak rond Calvijn een woordweb/mindmap. Probeer bij elk woord een klein tekeningetje te maken
11. Verzamel met elkaar op het bord of een groot vel papier wat de preek van deze zondag je heeft geleerd over de Heere God en over jezelf.

Rooms-Katholieke Kerk rond 1500	Hervorming na 1517